

Priporočila za postopanje z umrlim s COVID-19 (ali sumom na COVID-19)

Ta priporočila služijo kot dopolnila k standardnim postopkom, ki jih vključene strokovne službe v zdravstvu in nezdravstvu rutinsko že izvajajo.

Obstaja relativno tveganje za prenos okužbe pri umrlem s COVID-19 (ali sumom na COVID-19), zato je potrebna posebna skrb pri ravnanju pri osebi, ki je umrla v obdobju kužnosti. Ob premeščanju umrlega je možen iztis majhne količine zraka iz pljuč, edemske tekočine ter vsebine v ustih ali nosnicah, kar lahko predstavlja tveganje za prenos okužbe. Zakon za nalezljive bolezni (Uradni list RS, št. 33/06, 42. člen) opredeljuje, da se pokop, izkop ali prevoz trupla umrlega za nalezljivo bolezen opravi na način in pod pogoji, ki onemogočajo širjenje okužbe in jih podrobnejše določi minister pristojen za zdravje. Način in pogoje prevoza in pokopa posmrtnih ostankov oseb, umrlih za nalezljivo bolezen določa Pravilnik o prevozu in pokopu posmrtnih ostankov (Uradni list RS, št. 53/17 in 56/17 – popr.).

Postopanje z umrlim s COVID-19 (ali sumom na COVID-19) v bolnišnici

- Zdravstveno in drugo osebje, ki izvaja oskrbo umrlega ali premešča umrlega s COVID-19 (ali sumo na COVID-19) v bolniški sobi, si mora pred postopkom namestiti osebno varovalno opremo (OVO):
  - ▶ zaščita za oči: očala/vizir,
  - ▶ zaščita za roke: nitrilne rokavice,
  - ▶ zaščita za nos/usta: maska FFP3 in
  - ▶ telesna zaščita: vodoodporni zaščitni plašč s kapuco/vodoodporni zaščitni plašč s kapo.
- OVO se zavrže kot infektivni odpadek.

Več o OVO na tej spletni povezavi:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/tehnicni_dokument_osebna_varovalna_oprema_splet.pdf

Prikaz pravilne uporabe osebne varovalne opreme za zdravstvene delavce:

<https://youtu.be/2CHyP3jMbRs>

- Zdravnik, ki potrdi smrt, izvede standardne postopke ob smerti bolnika.
- Zdravstveno osebje izvede oskrbo umrlega po standardnih postopkih po smerti bolnika.

- Umrlega s COVID-19 (ali suma na COVID-19) se nato namesti v polietilensko (sanitarno) vrečo za umrle.
- Po zaprtju vreče se celotno površino vreče od zunaj pobriše z razkužilom za površine.
- Bolniški voziček ali bolniška postelja, s katerim se prevaža umrlega, se mora pred odhodom iz bolniške sobe razkužiti.
- Pred odhodom iz bolniške sobe si morajo zdravstveni delavci in drugo osebje odstraniti OVO. OVO se zavrže kot infektivni odpadek.
- Bolniško sobo se očisti in razkuži po standardnih postopkih bolnišnice za primere nalezljivih bolezni.
- Ob prevozu znotraj bolnišnice, ko je umrli že v polietilenski (sanitarni) vreči za umrle, sledite standardnim rutinskim postopkom. Osebje, ki prevaža umrlega, mora pri tem uporabljati nitrilne rokavice.
- Polietilenska (sanitarna) vreča za umrle se lahko v posebnem prostoru za umrle v bolnišnici odpre svojcem za kratek poslovilni obred brez telesnega stika na razdalji 1,5 m. Zdravstveni delavec, ki odpira/zapira vrečo za umrle, mora nositi OVO.
- V mrtvašnici bolnišnice osebje pogrebne službe prevzame umrlega, sanitarno vrečo z umrlim prestavijo v transportno krsto in odpeljejo. Osebje pogrebne službe mora pri tem uporabljati nitrilne rokavice.
- Transportno krsto se mora po uporabi razkužiti. Odsvetujemo pranje zaradi potencialnega ustvarjanja kužnega aerosola.